

Az ismeretkör: A természetismeret alapjai

Kredittartománya (max. 12 kr.): 12 kr.

Tantárgyai: Földrajz 1. (Általános földrajzi ismeretek)

Földrajz 2. (Magyarország természet- és társadalomföldrajza)

Biológia 1. (Növénytani ismeretek és gyakorlatok)

Biológia 2. (Állattani ismeretek és gyakorlatok)

Biológia 3. (Az ember egészségtana)

Biológia 4. (Ökológia)

Tantárgy neve: Földrajz 1. (Általános földrajzi ismeretek) TAN szak VMT Neptun kód: VMTANB7001, VMTALB7001	Kreditértéke: 2
A tantárgy besorolása: kötelezően választható	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere” : 50%elmélet-50%gyakorlat	
A tanóra típusa : 1 óra ea. és 1 óra gyakorlat/hét, 30 óra az adott félévben, Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők : <ul style="list-style-type: none">• a szorgalmi időszak heteire lebontott tematika közös elektronikus felületen elérhető• az előadások ppt-i elérhetők a közös elektronikus felületen• feladatok szempontsora közös elektronikus felületen• digitális tananyag biztosítása az elektronikus tanulmányi rendszeren keresztül	
A számonkérés módja : vizsga Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok : Feladatok: <ul style="list-style-type: none">• beszámoló a kontinensek természetföldrajzi topográfiájából• projektkészítés megadott szempontok alapján választható témában• prezentáció a kiadott témakörből (Föld felszínformálása témakörében)• beadandó a kiadott témában• közös értékelés, önértékelés, oktatói visszajelzés	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév) : 4.	
Előtanulmányi feltételek <i>(ha vannak)</i> : nincsenek	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
A Világegyetem felépítése, fejlődéstörténete; A Tejútrendszer szerkezete, a Naprendszer, a Nap, a Hold; A Föld, mint égitest; alakja, mozgásai, és ezek következményei, a földi időszámítás; A Föld felszínének ábrázolása, a térkép. Térképismeret. A térkép tájolása, álláspont-meghatározás; A Föld szerkezete; lemeztectonika, vulkánosság, földrengések, hegyképződés; A Föld leggyakoribb kőzetei; kőzetvizsgálatok. Látogatás a Göncöl Ház ásvány- és kőzetgyűjteményébe; A földfelszín formáló erők, és a felszín formakincse (lánchegységek, röghegységek, síkságok kialakulása és jellemző formái); A külső erők felszínformálása (aprózódás, mállás, tömegmozgások, víz, szél, jég, növényzet, állatvilág, ember felszínformáló tevékenysége);	

A talaj; talajképződés, a talaj alkotórészei, talajszintek, talajtípusok, talajerózió;
A vízburok; a víz körforgása; a világtenger és részei; a tengervíz tulajdonságai és mozgásai; a felszín alatti vizek, források, folyóvizek, tavak jellemezői;
A légkör összetétele, szerkezete, a levegő felmelegedése; időjárási és éghajlati elemek, légköri képződmények; A földrajzi övezetesség.
A kurzus során érintjük a médiaértés és a kritikus, szelektív médiafogyasztás kérdéseit, valamint azokat a praxisban megjelenő digitális készségeket is, amelyek elengedhetetlenek a munkavégzés során.

A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom:

- Dr. Endrédi Lajos: *Földrajzi ismeretek*, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 2006. ISBN: 963-19-0348-6
2. Endrédi–Benke–Harag: *Földrajzi gyakorlatok*, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 2000. ISBN: 9631903540
3. Középiskolai *Középiskolai földrajzi atlasz*, Cartographia, Budapest, 2013. ISBN:9789632625447
4. Izsák Tibor: *Természetföldrajzi fogalmak szótára*, Kárpátaljai Magyar Pedagógusszövetség Tankönyv- és Taneszköztanácsa, Beregszász, 2004. <http://mek.oszk.hu/02900/02912/02912.htm>
5. Both Mária-Csorba F. László (2003): *Források*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest. ISBN: 963 19 4105 0

Előírt szakmai kompetenciák, kompetencia-elemek, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul:

a) tudása

- Rendelkezik a 10-12 éves gyermekek és környezetük megismerésére, az őket érintő társadalmi folyamatok értelmezésére vonatkozó elméleti és módszertani tudással.
- Ismeri a tanulás támogatásának, a kulskompetenciák megalapozásának, kibontakoztatásának tudományos és szakmódszertani alapjait, az első négy iskolaévben alkalmazható korszerű módszereket, eszközöket.
- Biztos szaktudományos ismeretekkel rendelkezik az 1-4. évfolyamon valamennyi műveltségi területen, továbbá az 1-6. évfolyamon egy műveltségi területen.
- Ismeri az információs és kommunikációs technológiák alkalmazásának lehetőségeit.
- Tisztában van a fenntartható fejlődés elveivel és gyakorlati vonatkozásaival, környezet,- baleset,- munka,- és fogyasztóvédelmi vetületeivel.
- Az ismeretek átadásában, a gyermeki kompetenciák alakításában pszichológiailag, pedagógiailag, módszertanilag megfelelő módszereket alkalmaz a gyermeki fejlődés és érés függvényében.

a) képességei

- Komplex ismereteit, holisztikus szemléletét a nevelés gyakorlatában adaptív módon, a gyermek és a gyermekcsoport életkori jellemzőit, valamint a gyermekek egyéni sajátosságait figyelembe véve alkalmazza.
- A gyermekek életkori jellemzőinek és egyéni sajátosságainak ismeretében meghatározza és kiválasztja a megfelelő nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat és tartalmakat, képes a pedagógiai folyamat differenciált irányítására, elemzésére és értékelésére.
- A nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat, tartalmakat képes a 10-12 éves korú gyerekek személyiségére, szociokulturális környezetének főbb jellemzőire tekintettel, differenciáltan tervezni.
- A tanulás sajátosságainak ismerete alapján képes az adott életkori sajátosságok figyelembevételével a célok, tartalmak és tevékenységek, folyamatok, valamint egyéni tanulási utak tervezésére, megvalósítására.
- Épít a 10-12 éves gyerekek előzetes tapasztalataira, cselekvő részvételére, kreativitására, a közös munkát szakszerűen irányítja, elemzi és értékeli.
- Képes változatos, egyénre szabott értékelési módszereket használni, amelyekkel elősegíti a gyermek önértékelési képességének alakulását.

- Támogató tanulási környezetet biztosít.
 - Képes az információs és kommunikációs technológiák célszerű felhasználására.
 - Képes közösségi értékek közvetítésére, a gyermekközösség alakítására.
 - Elméleti ismereteit alkalmazni képes a fenntartható fejlődés, a környezet,- baleset,- munka,- és fogyasztóvédelem területén.
 - Képes pedagógiai tevékenységét tágabb kontextusban is elhelyezni.
- b) **attitűdje**
- Tevékenységét a 10-12 éves korú gyerekek fejlődésének támogatása iránti elkötelezettség irányítja.
 - Tanítói tevékenysége minden területén elkötelezett a különböző szociokulturális környezetből érkező, a sajátos nevelési igényű, illetve a fogyatékos gyerekek közösségbe történő beilleszkedésének támogatása iránt.
 - Felelős és kezdeményező szerepet vállal a fenntartható fejlődés elveinek és gyakorlati kontextusba átültetésének, a szakmájának és a közösség érdekeinek szolgálatába állítására.
 - Igényli az önreflexiót, a nevelési folyamat és saját tevékenysége több szempontú elemzését, értékelését.
 - Igénye van a folyamatos önfelzárkózásra, szakmai megújulásra.
- c) **autonómiaja és felelőssége**
- A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a rábízott 10-12 éves gyerekek fejlődéséért, kulcskompetenciáik hatékony megalapozásáért, kibontakoztatásáért, a gyerekek teljes körű egészségfejlesztéséért, a kulturális hagyományok ápolásáért.
 - Felelősen, etikusán, kritikusan, biztonságosan működik együtt minden partnerével a digitális kommunikációban.
 - Önállóan tervezi és alakítja a digitális műveltségét.
 - A szakterületén belül a fenntartható fejlődés elveinek megalapozó nézeteit felelősséggel vállalja, a környezet,- baleset,- munka,- és fogyasztóvédelem ismereteit szakszerűen és felelősséggel alkalmazza.
 - Felelősséget vállal a nevelési intézményben végzett tevékenységéért, a nevelési folyamat tervezése során hozott döntéseiért és pedagógiai tevékenységének következményeiért. Szakmai fejlődésének tudatos irányítója.

Tantárgy felelőse: Megyeriné dr. Runyó Anna, főiskolai tanár, PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k):